

Sygn. akt III CZ 17/11

POSTANOWIENIE

Dnia 15 kwietnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Marian Kocon (przewodniczący)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z wniosku S. S.
przy uczestnictwie A. S.
o rozgraniczenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 15 kwietnia 2011 r.,
zażalenia uczestnika na postanowienie Sądu Okręgowego w T.
z dnia 7 października 2010 r.,

odrzuca zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 24 lutego 2010 r. Sąd Rejonowy w B. dokonał rozgraniczenia nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr 25/2 z nieruchomością stanowiącą działkę ewidencyjną 355/1, obydwie położone w P. i obciążył strony kosztami postępowania (w tym także kosztami postępowania administracyjnego poprzedzającego postępowanie sądowe) po połowie. Postanowienie to zostało zaskarżone przez uczestnika A. S. Jego apelację oddalił Sąd Okręgowy w T. orzeczeniem z dnia 7 października 2010 r. i zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie S. S. kwotę 287 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Postanowienie Sądu drugiej instancji zostało doręczone uczestnikowi wraz z uzasadnieniem 26 października 2010 r. Osiem dni później uczestnik złożył wniosek o ustanowienie dla niego adwokata z urzędu. Wniosek ten Sąd Okręgowy oddalił postanowieniem z 8 listopada 2010 r., doręczonym uczestnikowi 16 listopada 2010 r., po ustaleniu, że uczestnik w ciągu ostatnich kilku miesięcy otrzymał znaczne sumy pieniężne. W dniu 30 listopada 2010 r. uczestnik złożył kolejny wniosek o ustanowienie adwokata, wyjaśniając sposób zużycia otrzymanych funduszy. I ten wniosek został oddalony postanowieniem z 15 grudnia 2011 r., doręczonym uczestnikowi 3 stycznia 2011 r. z pouczeniem, że termin do wniesienia skargi kasacyjnej biegnie od doręczenia mu tego postanowienia.

W dniu 31 grudnia 2010 r. uczestnik złożył zażalenie na orzeczenie o kosztach postępowania zawarte w postanowieniu Sądu Rejonowego w B. i Sądu Okręgowego w T., domagając się uchylenia rozstrzygnięć o obciążeniu go kosztami i zwolnienia od obowiązku ich ponoszenia.

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 18 lutego 2011 r. odrzucił zażalenie w części skierowanej przeciwko postanowieniu Sądu Rejonowego w B., natomiast w pozostałym zakresie, to znaczy w części zaskarżającej postanowienie o kosztach postępowania zawarte w postanowieniu Sądu drugiej instancji, przedstawił je do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Uczestnik zaskarżył zażaleniem wniesionym w dniu 31 grudnia 2010 r. postanowienie o kosztach postępowania zawarte w orzeczeniu Sądu Okręgowego w T., wydanym w dniu 7 października 2010 r. i doręczonym uczestnikowi wraz z uzasadnieniem 26 października 2010 r. W tej sytuacji konieczne jest przede wszystkim zbadanie, czy zażalenie złożone zostało w terminie. Podstawą procesową uprawniającą uczestnika do zaskarżenia do Sądu Najwyższego postanowienia o kosztach procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji, jest art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c. Z kolei art. 394¹ § 3 k.p.c. wyznacza reguły postępowania zażaleniowego przez Sądem Najwyższym, nakazując m.in. zastosować odpowiednio art. 394 § 2 k.p.c., określający termin do wniesienia zażalenia. Termin ten jest tygodniowy i liczy się od doręczenia postanowienia. Przepisy nie wiążą jego biegu z terminem do wniesienia skargi kasacyjnej, jeżeli jest dopuszczalna, co oznacza, że dochowanie tego terminu oceniać należy samodzielnie. Jeżeli zatem uczestnik otrzymał – na skutek prawidłowo złożonego wniosku – odpis postanowienia Sądu Okręgowego z uzasadnieniem w dniu 26 października 2010 r., to tygodniowy termin do złożenia zażalenia na postanowienie o kosztach postępowania apelacyjnego upłynął mu w dniu 2 listopada 2010 r. (wtorek). Na bieg terminu nie mógł już wpłynąć złożony przez uczestnika w dniu 3 listopada 2010 r. wniosek o ustanowienie dla niego pełnomocnika z urzędu. Zgodnie z postanowieniem art. 124 § 2 i 4 k.p.c., wniosek taki przerywa bieg terminu do złożenia zażalenia jedynie wówczas, kiedy został zgłoszony przed upływem terminu do wniesienia zażalenia, dla którego ustawa wymaga zastępstwa prawnego przez adwokata lub radcę prawnego. Termin biegnie wówczas na nowo od dnia doręczenia z urzędu ustanowionemu adwokatowi lub radcy prawnemu odpisu postanowienia (§ 2) lub od dnia doręczenia stronie postanowienia negatywnie załatwiającego jej wniosek o ustanowienie pełnomocnika (jeżeli postanowienie zapadło na posiedzeniu niejawnym) ewentualnie od dnia ogłoszenia tego postanowienia (jeżeli zostało wydane na posiedzeniu jawnym). Jeżeli jednak wniosek nie został skierowany do sądu w terminie – w rozpatrywanej sprawie jest to termin tygodniowy – zastosowanie znajduje art. 124 § 1 k.p.c., według którego zasadę stanowi, że zgłoszenie wniosku

o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego nie wstrzymuje biegu toczącego się postępowania.

W konsekwencji zażalenie złożone przez uczestnika w dniu 31 grudnia 2010 r. jest spóźnione i z tego powodu podlega odrzuceniu na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c., art. 373 k.p.c. i art. 370 k.p.c.